

Artur Cmoch

Przy dziedziczeniu spadkobiercy mają problem z kosztami

Gdy przedmiotem dziedziczenia są jednostki w funduszach inwestycyjnych, organy podatkowe w chwili umorzenia tych jednostek przez spadkobierców przyjmują, że przychodem jest całość otrzymanego wynagrodzenia. Czy jest to prawidłowe?

Wyobraźmy sobie sytuację, w której osoba fizyczna dokonała zakupu jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym. Jednostki te weszły w skład masy spadkowej. Spadkobierca podjął decyzję o ich umorzeniu – powstaje pytanie, czy dla celów podatkowych przychód równy jest otrzymanemu wynagrodzeniu, czy też przychód ten powinien stanowić różnicę pomiędzy wartością jednostek z dnia otrzymania spadku oraz ich wartością w momencie umorzenia?

Aby rozstrzygnąć tę wątpliwość, przede wszystkim należy odpowiedzieć na pytanie, co należy rozumieć pod pojęciem „przychód”. Zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych przychodami są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń. W doktrynie prawa podatkowego przyjmuje się, że za przychód uznaje się każde bezzwrotne przysporzenie majątkowe.

Z chwilą nabycia jednostek uczestnictwa w drodze dziedziczenia spadkobierca otrzymuje bezzwrotne przysporzenie majątkowe, które niewątpliwie jest przychodem na gruncie ustawy o PIT. Co do zasady zatem przychód ten

powinien podlegać opodatkowaniu podatkiem dochodowym. Należy jednak mieć na względzie, że zgodnie z ustawą o PIT jej przepisów nie stosuje się do przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem od spadków i darowizn. Nie ma przy tym znaczenia, czy z uwagi na stopień pokrewieństwa podatek od spadku jest należny, czy też zastosowanie znajduje zwolnienie. Przyjąć zatem należy, że z uwagi na objęcie przychodu w postaci otrzymanych w ramach spadku jednostek uczestnictwa przepisami z zakresu podatku od spadków, przepisy ustawy o PIT nie mają zastosowania do przedmiotowego przysporzenia.

Natomiast z przyrostem majątku podatnika, który prowadzi do powstania przychodu na gruncie podatku dochodowego, mamy do czynienia w części stanowiącej różnicę między wartością jednostek z daty umorzenia a wartością jednostek z daty nabycia w drodze dziedziczenia, o ile jest to wartość dodatnia. W pozostałym zakresie nie dochodzi do powstania przychodu, ze względu na brak przysporzenia.

Teoretycznie, rozważając opisywany problem, można się zastanowić jeszcze nad dopuszczeniem możliwości rozpoznania przez podatnika kosztu w postaci wydatków poniesionych na nabycie jednostek przez spadkodawcę. Nie rozstrzygając w tym miejscu, która z interpretacji jest słuszna, tj. rozpoznanie przychodu wyłącznie w wysokości różnicy pomiędzy uzyskanym przychodem oraz wartością jednostek z dnia ich nabycia albo możliwość pomniejszenia uzyskanego przychodu o wydatki poniesione przez spadkodawcę, słuszny wydaje się pogląd, że obecna praktyka powinna zostać zmieniona. Tym bardziej że przepisy ustawy o PIT wprost przewidują możliwość uwzględnienia w podstawie opodatkowania poniesionych przez spadkodawcę wydatków na nabycie obligacji. Jedną z podstawowych zasad prawa podatkowego wyrażoną w konstytucji jest zasada równego traktowania. Odmienne zasady stosowane w przypadku skutków zbycia jednostek uczestnictwa oraz obligacji z pewnością tę zasadę naruszają.

Artur Cmoch, doradca podatkowy, współnik w Kancelarii **Grynhoff** Woźny Wspólnicy